

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 13 listopada 2013 r. Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi oddalił powództwo W. P. przeciwko Izbie Rzemieślniczej w Ł. o zapłatę 9.044 zł, z odsetkami i kosztami procesu, oraz zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 1.217 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu orzeczenia wyjaśniono, że dochodzona kwota stanowić miała ulgę uczniowską z tytułu wykształcenia uczennicy W. C., której powódka nie uzyskała na skutek odmowy udzielonej przez Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z., co było konsekwencją nieterminowego wydania przez stronę pozwaną zaświadczenia o zdany egzaminie czeladniczym.

W sprawie ustalono, że powódka W. P. zawarła z W. C. umowę o pracę na czas nieokreślony w celu przygotowania zawodowego, obejmującą naukę zawodu "krawiectwo damskie lekkie", przez okres 36 miesięcy w okresie od dnia 18 września 2000 r. do dnia 17 września 2003 r. Rozpoczynając naukę zawodu jako uczeń krawiectwa W. C. (1) miała 15 lat. Zajęcia odbywały się u powódki i obejmowały zadania matematyczne i rysunki techniczne. Ponieważ W. C. (1) zaszła w ciążę, powódka rozwiązała z nią umowę o pracę w dniu 26 stycznia 2004 r., tj. z dniem porodu. Z tego też powodu uczennica nie przystąpiła do egzaminu czeladniczego. Następnie przebywała na urlopie macierzyńskim a później wychowawczym. Łącznie przerwa w zatrudnieniu trwała 6 lat. W. C. (1) podjęła ponownie pracę u powódki na podstawie umowy o pracę na stanowisku stażystki w okresie od stycznia 2010 r. do września 2010 r., celem doszkolenia przed przystąpieniem do egzaminu czeladniczego. W tym okresie odbyła kurs teoretyczny.

W dniu 29 września 2010 r. W. C. (1) zdała egzamin czeladniczy w zawodzie „krawiec” z wynikiem bardzo dobrym. Egzamin opłaciła powódka, która również była na nim obecna i dowiedziała się o jego wyniku po zakończeniu.

W dniu 15 grudnia 2010 r. W. P. złożyła w Urzędzie Skarbowym w Z. wniosek o przyznanie ulgi uczniowskiej z tytułu wykształcenia uczennicy W. C.. Postanowieniem z dnia 24 stycznia 2011 r. Naczelnik Urzędu Skarbowego w Z. odmówił wszczęcia postępowania na żądanie W. P. w sprawie przyznania ulgi uczniowskiej z tytułu wykształcenia uczennicy W. C., wobec złożenia wniosku o przyznanie ulgi z przekroczeniem 1 – miesięcznego terminu od daty złożenia przez uczennicę egzaminu kończącego naukę zawodu. (postanowienie, k. 20 – 21)

W dniu 27 stycznia 2011 r. Izba Rzemieślnicza wydała zaświadczenie, że W. C. (2) zdała egzamin czeladniczy w zawodzie „krawiec” i uzyskała świadectwo czeladnicze.

W dniu 1 lutego 2011 r. powódka wniosła o przywrócenie terminu do wniesienia wniosku o przyznanie ulgi podatkowej, na podstawie przepisu art. 162 § 1 Ustawy ordynacja podatkowa. Pismo to zostało potraktowane jako zażalenie i przekazane organowi wyższej instancji. W dniu 23 lutego 2011 r. Dyrektor Izby Skarbowej w Ł. uchylił postanowienie Naczelnika Urzędu Skarbowego w Z. z dnia 24 stycznia 2011 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania przez organ I instancji. Tenże organ, postanowieniem z dnia 31 marca 2011 r., ponownie odmówił przywrócenia terminu do złożenia wniosku o przyznanie ulgi uczniowskiej z tytułu wykształcenia uczennicy. Nadto, decyzją z dnia 6 czerwca 2011 r., Naczelnik Urzędu Skarbowego w Z. odmówił przyznania powódce ulgi uczniowskiej z tytułu wykształcenia uczennicy.

Z uzasadnienia wyroku wynika, że Sąd Rejonowy pominął kwestię dotyczącą uprawnienia Izby Rzemieślniczej do odmowy wydania zaświadczenia o szkoleniu ucznia rzemieślniczego, upoważniającego powódkę do ubiegania się o ulgę uczniowską i nie dokonywał oceny prawa powódki do ulgi uczniowskiej. W konsekwencji nieistotne dla rozstrzygnięcia w sprawie były zdaniem Sądu zmiany przepisów dotyczących zasad przyznawania ulgi, realizacji umowy w celu przygotowania zawodowego i ubiegania się przez W. C. o tytuł czeladnika jako osoby dorosłej z tzw. wolnego naboru. Dlatego też pominięciu podlegały zeznania świadka T. P. oraz F. K., złożone na powyższe okoliczności.

W świetle powyższych ustaleń faktycznych Sąd Rejonowy ocenił, że powództwo podlegało oddaleniu. Stwierdził, że jego zasadność podlegała badaniu przez pryzmat przepisów art. 415 i 416 kc. Analizując określone w tych

przepisach przesłanki odpowiedzialności ocenił, że powódka niewątpliwie poniosła szkodę, o wartości odpowiadającej wysokości nie przyznanej ulgi szkoleniowej. Ocenił jednak, że zdarzenie to nie pozostawało w adekwatnym związku przyczynowym z działaniami strony pozwanej. Istotne dla oceny zasadności żądania powódki było rozstrzygnięcie czy dochowała ona wszystkich aktów staranności niezbędnych dla uzyskania ulgi podatkowej. Egzamin czeladniczy W. C. odbył się 29 września 2010 r. i od tej daty od tego dnia biegł miesięczny termin do złożenia wniosku o przyznanie ulgi szkoleniowej, który upłynął 29 października 2010 r. Powódka знаła datę i wynik egzaminu, ponieważ była na nim obecna. Jednoznacznie wynika to z jej zeznań. Tymczasem wnioski o przyznanie ulgi złożyła dopiero 15 grudnia 2010 r., wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu. Co istotne, Naczelnik Urzędu Skarbowego w Z. odmówił wszczęcia postępowania na żądanie w sprawie przyznania ulgi szkoleniowej, jako złożonego z przekroczeniem terminu, a nie z uwagi na niedołączenie zaświadczenia o złożeniu przez uczennicę W. C. egzaminu czeladniczego. Co więcej w ocenie Sądu Rejonowego nie było wykluczone złożenie wniosku niekompletnego, z zamiarem jego późniejszego uzupełnienia, na wezwanie organu podatkowego, w trybie przepisu art. 64 § 2 kpa. Powódka niepotrzebnie więc oczekiwała na wydanie zaświadczenia przez Izbę Rzemieślniczą w Ł. w czasie, gdy upływał jej termin do złożenia wniosku. O odpowiedzialności pozwanej można by mówić tylko wówczas, gdyby powódka złożyła wniosek o przyznanie ulgi szkoleniowej w terminie, zaś strona pozwana nie wydała jej zaświadczenia przed upływem terminu określonego w wezwaniu do uzupełnienia braków wniosku. Z tego też powodu Sąd I. instancji nie analizował przyczyn, dla których pozwana Izba Rzemieślnicza zwlekała z wydaniem zaświadczenia o szkoleniu ucznia rzemieślniczego, upoważniającego powódkę do ubiegania się o ulgę uczniowską i nie dokonywał oceny prawa powódki do ulgi uczniowskiej. W szczególności, za nieistotne dla rozstrzygnięcia w sprawie uznano kwestie zmiany przepisów dotyczących przyznawania ulgi, niezrealizowanie umowy w celu przygotowania zawodowego i ubiegania się przez W. C. o tytuł czeladnika jako osoby dorosłej z tzw. wolnego naboru.

Powyższe orzeczenie zaskarżyła powódka, wnosząc o jego zmianę, a to poprzez uchylene zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji.

Apelująca podniosła zarzut nie wyjaśnienia przez Sąd Rejonowy wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia spraw. Zarzuciła naruszenie przepisu art. 233 § 1 kpc przez:

- dokonanie oceny dowodów w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, w świetle których nie można przyjąć braku związku przyczynowego pomiędzy niewydaniem w terminie zaświadczenia przez Izbę Rzemieślniczą w Ł., a wydaniem odmownej decyzji w przedmiocie ulgi szkoleniowej, co efekcie doprowadziło do nieuzyskania ulgi przez powódkę i powstania szkody, oraz przez
- pominięcie udowodnionej okoliczności faktycznej w postaci 4-miesięcznej zwłoki pozwanej w wydaniu zaświadczenia o zdaniu egzaminu, która w efekcie doprowadziła do przyjęcia braku związku przyczynowego pomiędzy zaniechaniem Izby Rzemieślniczej w Ł., a szkodą wyrządzoną powódce,

Zarzuciła także naruszenie przepisów:

- art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 229 kpc poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego z pominięciem stanowiska pozwanej, w którym wyraźnie przyznała, że przyczyną nie wydania zaświadczenia o zdanym egzaminie był zdaniem pozwanej brak podstaw do uzyskania ulgi uczniowskiej, co w efekcie doprowadziło do przyjęcia przez sąd negatywnego dla powódki orzeczenia,
- art. 415 kc w zw z art. 416 kc poprzez nie przyjęcie odpowiedzialności strony pozwanej za szkodę wyrządzoną W. P., podczas gdy zaniechanie pozwanej w postaci nieuzasadnionej zwłoki w wydaniu zaświadczenia o zdanym egzaminie czeladniczym było bezpośrednią przyczyną przekroczenia 30-dniowego terminu na złożenie wniosku o przyznanie ulgi uczniowskiej, a w efekcie doprowadziło do wydania odmownej decyzji organu skarbowego w zakresie przyznania ulgi uczniowskiej.

- art. 415 kc w zw. z art. 416 kc przez brak stwierdzenia związku przyczynowego pomiędzy niewydaniem w terminie zaświadczenia przez Izbę Rzemieślniczą w Ł., a wydaniem odmownej decyzji w przedmiocie ulgi szkoleniowej, co efekcie doprowadziło do nieuzyskania ulgi przez powódkę i powstania szkody mając na uwadze powyższe naruszenia.

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji, oraz o zasądzenie na swoją rzecz zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

apelacja nie jest zasadna.

Sąd Okręgowy przyjmuje za własne ustalenia poczynione przez Sąd Rejonowy i czyni je podstawą własnego rozstrzygnięcia.

Jeśli chodzi o zarzuty nawiązujące do twierdzonego przez skarżącą naruszenia przepisu art. 233 kpc to należy wskazać, że z treści zarzutów, jak również z ich uzasadnienia nie wynika, by apelująca kwestionowała dokonaną przez Sąd I. instancji ocenę dowodów. Skarżąca odwołuje się bowiem do ustaleń poczynionych przez Sąd, nie negując ich trafności. Kwestionowana jest natomiast ocena okoliczności sprawy w tym znaczeniu, że apelująca polemizuje z poczynioną przez Sąd Rejonowy oceną adekwatności twierdzonej podstawy faktycznej powództwa z nieuzyskaniem przez powódkę ulgi podatkowej. Przepis art. 233 § 1 kpc zawarty jest jednak w tej części ustawy procesowej, która dotyczy oceny dowodów, a skarżąca nie kwestionuje oceny poszczególnych źródeł dowodowych, ani nie wskazuje jakie ustalenia byłyby trafne. Stąd należy ocenić, że podniesione zarzuty dotyczą w istocie prawidłowości zastosowania przepisów prawa materialnego, w tym przepisu art. 361 kc, regulującego kwestię zakresu odpowiedzialności cywilnej w powiązaniu z adekwatnością związku przyczynowego.

Sąd Okręgowy podziela wywody zawarte na kartach uzasadnienia pierwszoinstancyjnego. Całkowicie należy odrzucić stanowisko apelującej twierdzącej, że odmówiono jej przyjęcia niekompletnego wniosku. Takie działanie nie miałoby podstawy prawnej. Co więcej, nawet gdyby hipotetycznie przyjąć, że jednak miało miejsce, to powódka nie była pozbawiona możliwości złożenia wniosku za pośrednictwem poczty, co przecież nie wiąże się z nadmiernymi wydatkami. Ma jednak rację Sąd Rejonowy wywodząc, że na chwilę, gdy upływał „podstawowy” (liczony od daty egzaminu) okres na złożenie wniosku, powódka nie miała podstaw, by antycypować, że strona pozwana nie wyda jej zaświadczenia w terminie, który umożliwiłby jej wykonanie wezwania jakie, z mocy obowiązujących przepisów prawa, wystosowałby organ podatkowy. Nie można więc przyjmować, że dołożyła należytej staranności w prowadzeniu swych spraw, a w konsekwencji, że zachodzi związek przyczynowy pomiędzy nie uzyskaniem ulgi a działaniami strony pozwanej. Powoływanie się na treść decyzji Naczelnika Urzędu Skarbowego jest przy tym zabiegiem chybionym, gdyż jak wynika z doświadczenia życiowego i zawodowego, pragmatyka uzasadniania tego rodzaju decyzji nakazuje analizowanie w pierwszej kolejności przesłanek formalnych, a w razie, gdy nie zostały spełnione - poprzestawanie na takim zarysowaniu motywów, jako stanowiących dostateczne uzasadnienie podjętych decyzji.

Z tych względów apelacja podlegała oddaleniu, a to stosownie do przepisu art. 385 kpc.

O kosztach procesu rozstrzygnięto na podstawie przepisu art. 98 § 1 kpc. Wysokość zasadzonej kwoty została ustalona stosownie do przepisu § 6 ust. 4 i § 13 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461).